

KORNAI JÁNOS

Harvard University és
Budapesti Corvinus Egyetem

HIÁNYGAZDASÁG – TÖBBLETGAZDASÁG

Előadás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának konferenciáján,
2013. június 5.

Az előadás háttéranyaga:
Kornai János: *Gondolatok a kapitalizmusról* (Akadémiai Kiadó, 2011),
II. tanulmány, 73-184. oldal

AZ ELŐADÁS SZERKEZETE

A jelenség megvilágítása

Magyarázat

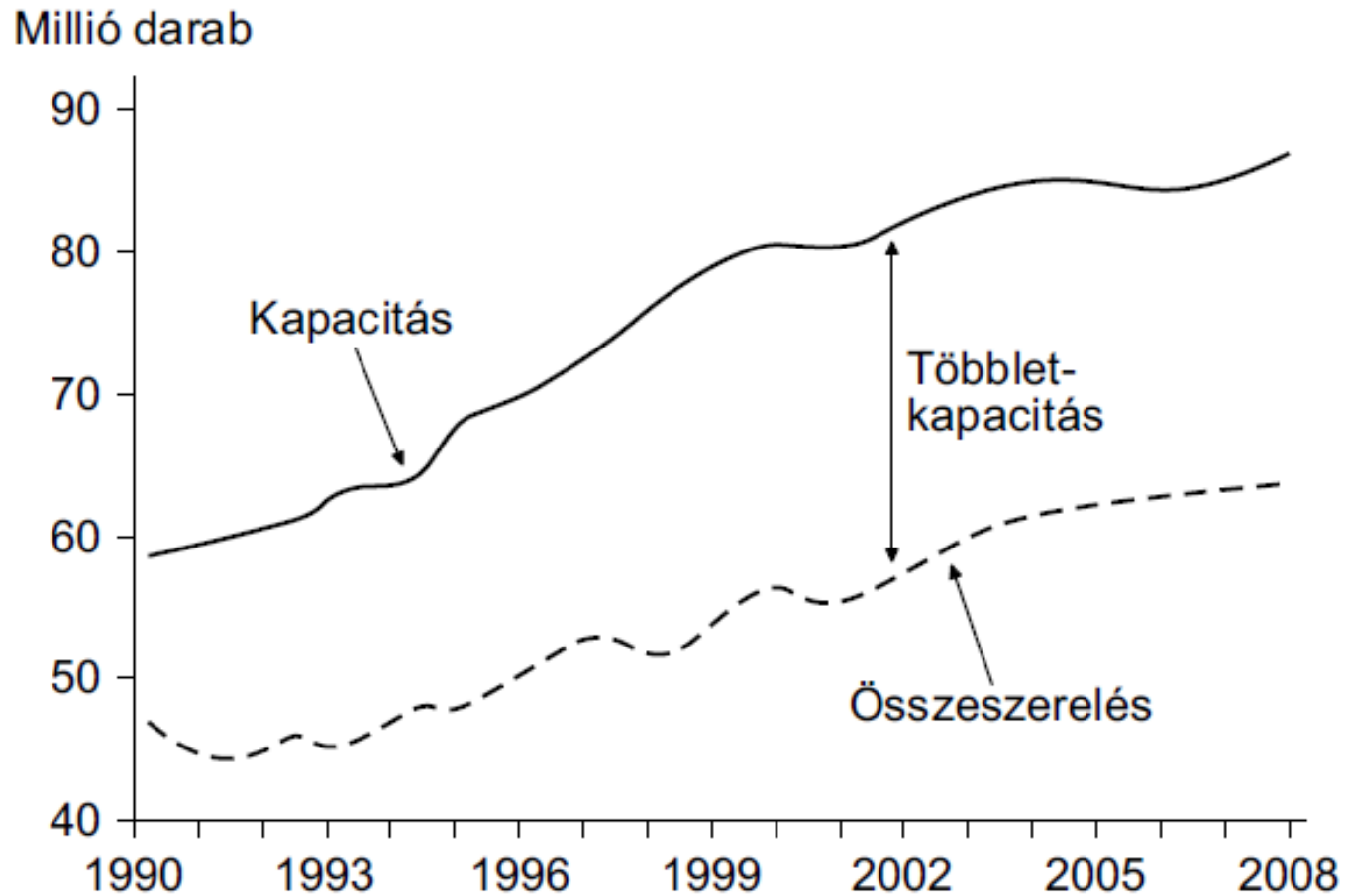
Következmények és értékelés

A téma jelentősége

VÁRAKOZÁS AUTÓRA SZOCIALISTA ORSZÁGOKBAN, 1989

	Várakozási idő (év)					
	Márka					
	Lada	Skoda	Moszkvics	Wartburg	Trabant	Dacia
Bulgária	10-12	5	2	2	1	1
Csehszlovákia	3-4	-	-	-	-	-
Lengyelország	5-6	6-8	-	3-4	2-3	-
Magyarország	4-6	6	-	1	0	-
Német Demokratikus Köztársaság (NDK)	17	16	-	14-16	14	15
Románia	-	-	-	-	-	4-6

TÖBBLETKAPACITÁS A VILÁG AUTÓIPARÁBAN 1990-2008

HIÁNY ÉS TÖBBLET SZUBMIKROSZINTEN

Hiány – mihez képest?

A vevő vételi szándékához képest.

Többlet – mihez képest?

Az eladó eladási szándékához képest.

DEFINICIÓK ÉS CENTRÁLIS ÁLLÍTÁSOK

Definíciók

Hiánygazdaság: a túlkeresleti jelenségek dominálnak; ezek gyakoriak, intenzívek és krónikusak.

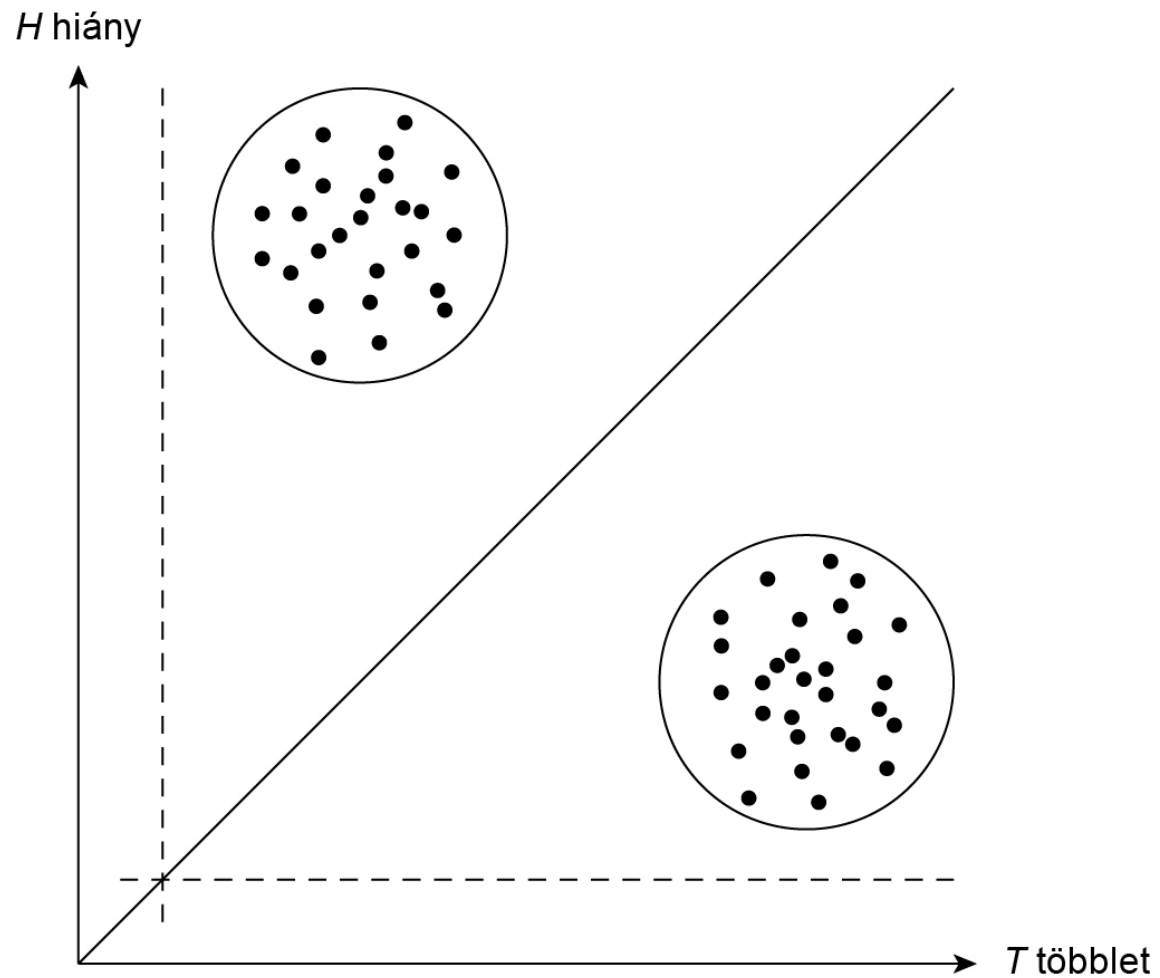
Többletgazdaság: a túlkínálati jelenségek dominálnak; ezek gyakoriak, intenzívek és krónikusak.

Centrális állítások

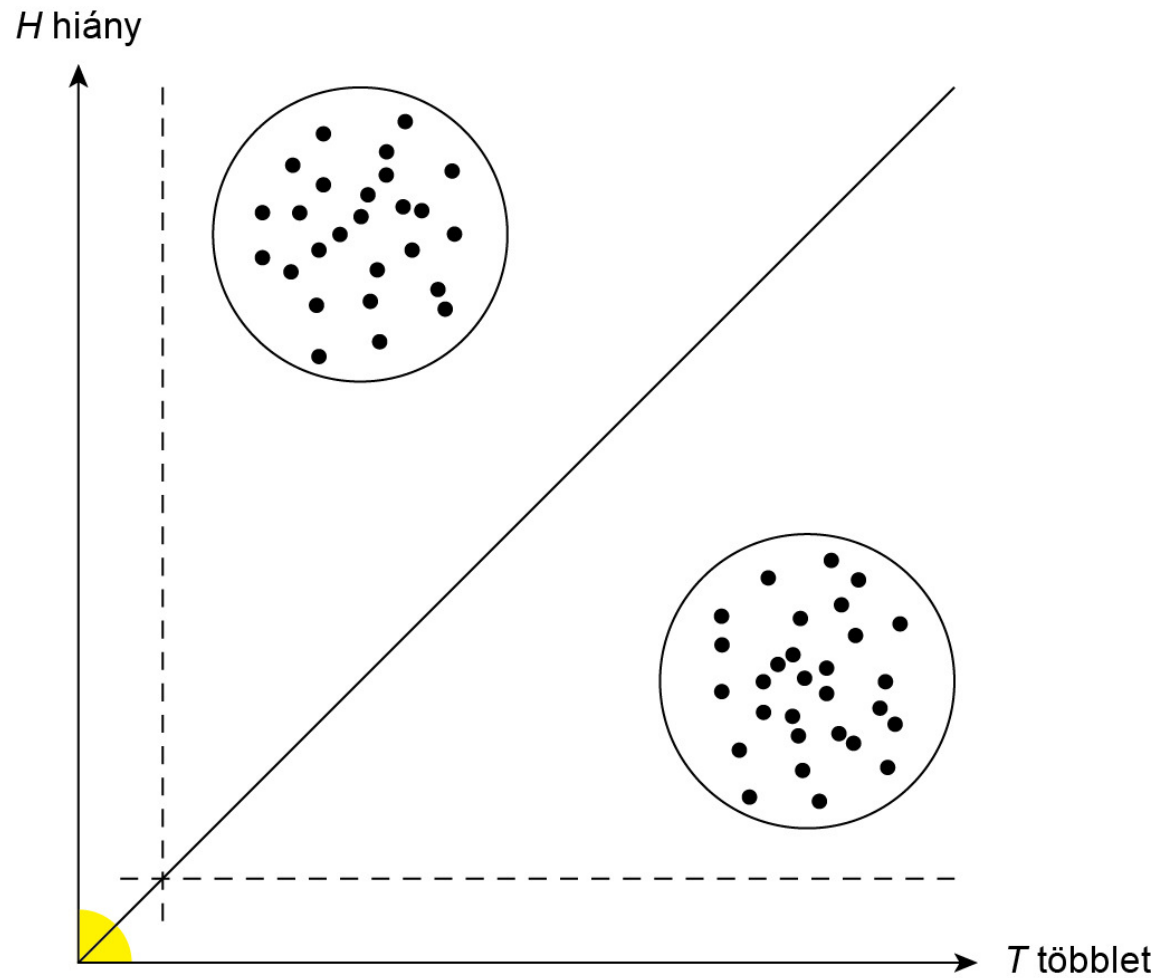
Szocialista rendszer természete: hiánygazdaságot szül.

Kapitalista rendszer természete: többletgazdaságot szül.

A HIÁNYGAZDASÁG ÉS A TÖBBLETGAZDASÁG SZEMLÉLTETÉSE

A HIÁNYGAZDASÁG ÉS A TÖBBLETGAZDASÁG SZEMLÉLTETÉSE

A RÖVID OLDAL SZABÁLYA

Túlkereslet esetén a kereslet a hosszú oldal, a kínálat a rövid oldal

Túlkínálat esetén a kereslet a rövid oldal, a kínálat a hosszú oldal

Csak a rövid oldal mérhető objektív megfigyelés alapján.

A hosszú oldalt csak a szubjektív szándékot kipuhatoló kikérdezéssel lehet becsülni.

AZ ELNEVEZÉSEK ÁTTEKINTÉSE

1. Hiánygazdaság versus többletgazdaság
2. Túlkeresleti gazdaság versus túlkínálatti gazdaság
3. Keresletkorlátos gazdaság versus erőforrás-korlátos (vagy kínálatti korlátos) gazdaság
4. Eladók piaca versus vevők piaca
5. Vevők versenye versus eladók versenye

A TÖBBLETGAZDASÁG KÖVETKEZMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Rohamos technikai fejlődés.
2. Erőviszonyok: a vevő erősebb
3. Krónikus munkanélküliség
4. Pazarlás (vagy pazarlás-érzet)
5. A korrupció iránya: az eladó vesztegeti meg a vevőt